

והיו חכמים שהיו נוהגים לערב לכל בני עירם. כאביו של שמואל, ושמואל עצמו, שהיו מניחים (כל אחד בדורו) עירובי תבשילין לכל בני נהרדעא, וכרבי אמי ורבי אסי שהיו מניחים עירובי תבשילין לכל בני טבריא.

ורבי יעקב בר אידי היה מערב על כל מי שלא הניחו עירובי תבשילין, אף מחוץ לעירו, והיה מכריז, מי שלא הניח עירובי תבשילין, יבוא ויסמוך על שלי. ואמרו שהועיל עירובו לכל הנמצאים בתוך תחום שבת שלו [=אלפיים אמה לכל רוח מעירו וחוצה], אבל על הרחוקים יותר, לא נתכוון, ולא הניח בשבילם.^נ

אמנם מבואר, שאף שהיו מניחים עבור כל מי ששכח לערב, דווקא על השוכחים עירבו, ולא על הפושעים, וכל מי ששכח פעם שניה, נחשב כפושע, ואין דעתם לערב עליו.

ומעשה באותו סומא [=עיוור] שהיה חוזר על משניותיו לפני מר שמואל, ופעם אחת ראהו שמואל ביום טוב שהוא עצוב, וכששאל אותו מדוע הוא עצוב, השיב לו, שלא הניח עירובי תבשילין. אמר לו שמואל, סמוך על עירוב שלי, שהנחתי לכל בני העיר.

ולשנה אחרת ארע הדבר שוב,^ג שראהו שמואל שהוא עצוב, וכששאל אותו מדוע הוא עצוב, השיב לו שלא הניח עירובי תבשילין. ואז אמר לו שמואל, פושע אתה, לכל בני העיר מותר, ולך אסור, שאין דעתי על המזידים והפושעים, שאינם חרדים לדברי חכמים.

להניח ביום טוב עירובי חצירות ועירובי תחומין לשבת

נתבאר שעל ידי הנחת עירובי תחומין מותר לבשל מיום טוב לשבת.

לדעת תנא קמא בברייתא – דווקא בישול וכדומה הותר מיום טוב לשבת, אבל שאר דברים אסורים לעשות מיום טוב לשבת, ולכן, לא יוכל להניח ביום טוב, לא עירובי חצירות להתיר לו טלטול בחצר בשבת, ולא עירובי תחומין, להתיר לו לצאת מחר חוץ לתחום.

^נ כן פירש רש"י, לעומדים חוץ לתחום לא היה דעתו של מניח עליהם, ולא עלו על לבו לזכרן. ע"כ. ומשמע שאם הניח בפירוש גם עליהם מועיל. ויל"ע בדבר.

^ג וראש השנה היה, שאין יכול להניח ולהתנות. [רש"י].